

ύπὸ τὸν τύπ. Ἀντηρας Πελοπν. (Μάν.) Ἀντηρους Στερελλ. **ἀντηχῶ** λόγ. κοιν. ἀντηχάω ΑΧριστοπ. Ποιήμ. 83 ΙΤυπάλδ. ἐν Ἀνθολ. Η'Αποστολιδ. 471 ΚΠαροφ. Μεγάλ. παιδ. 212.

Τὸ ἄρχ. ἀντηχῶ.

1) Ἀνακλῶ τὸν ἥχον λόγ. κοιν.: Ποίημ.

Βοσκοί, φλογέρες βραχνερὲς λαλοῦν 'ε τοῖς πεδιάδες καὶ ἀντηχοῦν διλόγυρα οἱ λόφοι καὶ οἱ κοιλάδες ΑΧριστοπ. ἐνθ' ἀν. 2) Ἡχῶ λόγ. κοιν.: 'Η στενὴ καμαρούλλα . . . ἀντηχάει ἀπὸ τὸ βῆχα τοῦ ἀρρωστού ΚΠαροφ. ἐνθ' ἀν. || Ποίημ.

Γύρους ἀντηχάει . . . | οὐράνια μελωδία
ΙΤυπάλδ. ἐνθ' ἀν.

Πβ. ἀντιβογγῶ, ἀντιβοῖτζω, ἀντιβροντῶ.

ἀντί πρόθ. κοιν. ἀντὶς σύνηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) ἀδὶ Καππ. ἀδὶς Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θράκ. (Μάδυτ. Σαρεκκλ.) Κεφαλλ. Κύθν. Λέσβ. Νάξ. (Απύρανθ.) Πελοπν. (Λακων. Πλάτο. Τριφυλ. κ. ἀ.) Σύμ. κ. ἀ. ἀγὶς Λέσβ. (Πλοιμάρ.) ἀντῖς Σῦρ. Καππ. ἀτς Θράκ. ἀτς "Ιμβρ. ἀδὶ Καππ. (Φάρασ.) ἀντὶς Ρόδ. ἀντιτὰ (Αθηνᾶ 24 (1912) 29) ἀντιτα Αλασκαράτ. Μυστήρ. 21, "Ηθη 51, Ποιήμ. 52 καὶ 168 ἀντιτα Πόντ. (Κερασ.)

'Η ἄρχ. πρόθ. ἀντὶς. 'Ο τύπ. ἀντὶς καὶ παρὰ Πορφυρ. Βασιλ. τάξ. 318, 5 (ἐκδ. Βόννης) καὶ παρὰ Προδρόμ. 3, 225α (ἐκδ. Hesseling - Pernot) «ἀντὶς ψωμίν τὸν δρόλυκον, ἀντὶς φαγεῖν τὸν σφάγτην». Καὶ δ τύπ. ἀντὶς παρὰ τῷ αὐτῷ 3, 225 «ἀντὶς νερὸν φαρμάκιν». 'Η προσθήκη τοῦ ληκτικοῦς κατά τινα ἀναλογ., πιθανὸν κατὰ τὸ χωρὶς νὰ ἔγινε τὸ πρῶτον ἀντὶς νά, ἀκολούθως δὲ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς χρήσεις. 'Ο τύπ. ἀντιτὰ ἐκ συμφύρ. πρὸς τὴν πρόθ. μετά. Ίδ. ΓΧατζιδ. ἐν "Αθηνᾶ 24 (1910) 29, πβ. καὶ "Επιστ. Επετ. Πανεπ. 8 (1912) 27 κέξ. Τὸ ἀντιτα καὶ ἐν Πεντατεύχ. (ἐκδ. Hesseling) Γένεσ. 4, 25 «ἔβαλεν ἐμὲν ὁ Θεὸς σπορὰ ἄλλη ἀντιτα τὸν Ἐβελιν». Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ ντ εἰς τζ πβ. ἀντηρας - ἀντζηρας κττ. 'Ο ἀναβιβασμὸς τοῦ τόνου ἔνεκα τῆς προκλητικῆς φύσεως τῆς προθέσεως.

Α) Ἐν συντάξει σημαίνει 1) Ἀντικατάστασιν ἢ ἀνταλλαγὴν (α) Μετὰ γενικ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): 'Αντὶ τοῦ δεῖνα ἥρθ' ὁ δεῖνας κοιν. 'Αντὶς τ' ἐκεινοῦ ἐσκότωσαν τὸν φίλον ἀτ' Χαλδ. 'Ἐκεῖνα νὰ σπουδάζουνε ἀντιτα τῶν μυθιστορημάτων Αλασκαράτ. Μυστήρ. 21 Γιὰ νὰ βασιλεύῃ ἐκείνη ἀντιτὰ του Αλασκαράτ. "Ηθη 51. || Φρ. Λέγει ἄλλ' ἀντ' ἄλλων (λόγους ἀνοήτους) κοιν. "Εγινε ἄλλος ἀντ' ἄλλου (ἐξωργίσθη) Σῦρ. 'Αντὶς καὶ τοῦ καλοῦ (ἀντὶ νὰ εἴπης τι καλὸν ἀναφέρεις ὅνομα κακόν, οἷον ἀσθενείας) Χίος. 'Αντὶς καὶ τοῦ καλοῦ νὰ ζημιωθῆς (ἀντὶ νὰ ὠφεληθῆς νὰ ζημιωθῆς) Ιων. (Κρήν.) || "Άσμ.

'Αντὶς τοῦ μάννα τὴν χολήν, δῖος ἀντὶς τὸ μέλι Κύπρ. (β) Μετ' αἵτιατ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): 'Αντὶ νερὸ πίνει κρασί. Ρίζαις 'ε τὸ κρέας ἀντὶ δύνι μακαρόνια κοιν. "Αρκισαν νὰ σφάζει κάθε χρόνο ἀντὶς λάφι 'γελάδι Θράκ. 'Αντὶς νερὸν ἔτα κρασίν (ἔτα = ἔπια) Κερασ. 'Αντὶς ἐσὲν ἔγω ν' ἀποθάνω Χαλδ. 'Αντὶς τὸν κύρτης νὰ ἔης ἐμὲν (εἰς τὴν θέσιν τοῦ πατρός σου ἔχεις ἐμὲ) αὐτόθ. 'Αντίστ' ἐμὲν ἀς ἔχης ἀτο Κερασ. || Φρ. "Άλλ' ἀντ' ἄλλα (λόγοι ἀνόητοι ἢ ἀνακόλουθοι) κοιν. || "Άσμ.

"Αμε σὺ κε ἀντὶς ἐσὲν τὴν νύχταν πάλιν στείλε Κερασ. || Ποίημ.

"Ω, καλλιδο νὰ θέλειν ἔχω ἐδῶ ἀντιτά σας τόσα παχεῖα κοττόπουλλα ψημένα Αλασκαράτ. Ποιήμ. 52. 'Η σύντ. αὕτη καὶ μεταγν. Πβ.

Διοσκορ. Περὶ ὅλης ἱατρικ. 3, 33 (ἐκδ. Kühn σ. 378) «ὅσφραίνεται ἀντὶ τὰς ἐκλύσεις καὶ λιποθυμίας». (γ) Μετ' ὀνομαστ. Καππ. : "Άσμ.

"Ελα, ἀς κόψουμε κλειδιά, ἀς κόψουμ' ἀναχτήρια
ἄς θέκουμε ἀντὶς ψυχή, ἀς στάθη τὸ γεφύρι,

(δ) Χάριν σαφεστέρας δηλώσεως τῆς ἀντικαταστάσεως γίνεται χρῆσις τοῦ ἀντὶς γιὰ πολλαχ. : 'Αντὶς γιὰ τὴν θυγατέρα μου πῆγα ἔγω (κατὰ σύμφων. τῶν φρ. ἀντὶς τῇ θυγατέρᾳ μου καὶ γιὰ τὴν θυγατέρα μου). 'Αντὶς γιὰ τὸν ἀδερφό μου ἐπῆγα ἔγω. 'Αντὶς γιὰ κρέας τρώγει τυρί. 'Αντὶς γιὰ σένα ἔδειρ' ἐμένα. 'Αντὶς γιὰ τὸν δεῖνα ἥρθ' ὁ δεῖνα. 'Ηρθε ἀντὶς γιὰ μέρα πολλαχ. 'Αντὶς γιὰ σκύλλους κάθισι ἰδῶ κι φ'λας τὴν πόρτα (ἀντὶ κυνὸς είσαι φύλαξ) Σκόπ. || Παροιμ. φρ. 'Αντὶς γιὰ λαγὸς ἔβγαλε ἀρκούδα (ἐπὶ τῶν ἐμπιπτόντων εἰς συμφοράς, ἐνῷ προσεδόκων ἀγαθόν τι) ΝΠολίτ. Παροιμ. 2, 322 'Αντὶς γιὰ μαμμὶ ἔκατος λεχῶνα (ἐπὶ τῶν ἐπειγόντως ἀποστελλομένων που καὶ βραδύτατα ἐπανερχομένων) Μῆλ. κ. ἀ. || Αἰνιγμ.

Προνυβατίνα ἀσποη κι ξανθομάλλα
φαρμάκι δίνει ἀντὶς γιὰ γάλα

(τὸ σιγάρο) ΑΙν. || "Άσμ.

Σκύφτω φιλῶ τὴν κλειδωνὶα ἀδὶς διγὰ τὴν κόρη
Κρήτ.

'Ο Χάρως κάνει τὴν χαρά, παντρεύει τὸν νίγκό του,
οφάζει παιδιὰ ἀντὶς γι' ἀρνιά, νυφάδες γιὰ κριάρια
ΝΠολίτ. Μελέτ. 291. —Ποίημ.

Καὶ τὸ ἀθῷον χόρτο πίνει | αἷμα ἀντὶς γιὰ τὴ δροσιὰ ΔΣολωμ. 15. (ε) Ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὁμοιότητος ἀντὶ τοῦ ὡς, καθὼς Καππ. (Σινασσ. Φάρασ. κ. ἀ.) Κρήτ. : 'Ητον δ φέγγος, εῦγασκεν ἀντὶ τὸν ἥλον Φάρασ. 'Αντὶς ἐμένα (ὅπως ἔγω) Σινασσ. || "Άσμ.

Νὰ πάρης νὰ τοῇ κουρκουνῆς ἀντὶς δικολογιά σου (νὰ τῆς κτυπᾶς τὴν πόρτα ὡς συγγενοῦς σου) Κρήτ. (ζ) 'Εκ τῆς ἀρχαίας συντάξεως τῆς προθ. μετὰ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου ἀνάρρησου προέκυψεν ἡ σύνταξις αὐτῆς μετὰ τελικῆς προτάσεως διὰ τοῦ νὰ ἐκφερομένης κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): 'Αντὶ νὰ χαίρεται κλαίει. 'Αντὶ νὰ ὁδῇ ὁ ἴδιος ἔστειλε τὸν ὑπηρέτη του. 'Αντὶ νὰ τὸν φέρῃ τὸν ἐπῆρε. 'Αντὶ ἔγω νὰ μιλήσω μιλῆσε ἐκεῖνος. 'Αντὶ νὰ ὁδῇ ἔφυγε. 'Αντὶ νὰ δουλεύῃ κάθεται δῆλη μέρα κοιν. 'Αντὶ ν' ἀρμέουνε γάλα ἀρμέανε νερὸ Σέριφ. 'Αντὶς ποὺ μοῦ 'πε νά ὁδῷ ἔφυγα περὶ μακροῦ Μῆλ. 'Ατζὶ νὰ φάω σταφύλια τρώω ποπόνι Σῦρ. 'Ατζὶς νὰ φέρῃ κρασὶ ἔφερε νερὸ αὐτόθ. 'Αντὶς ἔγω νὰ λέγω λέσ εσὺ Χαλδ. 'Αντὶ νὰ τραγωδῇ κλαίει Οἰν. 'Αντὶς νὰ πάῃ ἔρθεν Τραπ. 'Αντὶς νὰ κουρφίζῃ με κάθεται καὶ κατηγορᾷ με (κουρφίζεις = ἐπαινεῖ) Κερασ. || Παροιμ. 'Αντὶ νὰ βογγάρῃ τὸ γαϊδούρι βογγάρει τὸ σαμάρι (ἐπὶ τοῦ ἀλόγως δυσφοροῦντος ἐπὶ τῇ καταστάσει αὐτοῦ καὶ ἐκτραγαφδοῦντος ταύτην πρὸς ἄλλους ἀληθῶς δυσπραγοῦντας, ἄλλ' ὑπομένοντας καρτερικῶς) Πελοπν.

(ζ) Κατὰ παράλειψιν τοῦ ωρήματος ἐξυπακουομένου ἐκ τῶν συμφραζομένων κοιν. : 'Εξύμωνα ψωμί, ἀντὶς μὲ τὸ νερό, μὲ τὸ κρασί (δηλονότι ἀντὶς νὰ ζημώνῃ μὲ τὸ νερό). 'Εμπανε 'ε τὸ σπίτι ἀπὸ τὸ παράθυρο ἀντὶς ἀπὸ τὴν πόρτα. 'Αντὶς κατὰ μπρὸς πάει κατὰ πίσω κοιν. 'Αντὶς ἔγω ἐπῆρεν ἐκεῖνος Σύμ. (η) Πρὸς ἐπίτασιν τῆς τελικῆς ἐννοίας ἀντὶ τοῦ συνδέσμου νὰ λέγεται γιὰ νὰ σύνηθ. : 'Αντὶς γιὰ νὰ φάῃ κρέας τρώγει τυρί. 'Αντὶς γιὰ νὰ πλεωρωθῶ ἐπλέρωσα. 'Αντὶς γιὰ νὰ ὁδῷ γιὰ ἥρθες ἔσον σύνηθ. Οᾶλη μέρα doν γαμούδ' γενούν καὶ λκεύσις ἄτες γιὰ νὰ γίνῃ καλύτιρονς χειρουτισεύ 'Ιμβρ. 'Ατζὶ γιὰ νὰ ὁρτι τὸν πονροῦ ἥρτι τὸν βράδ' αὐτόθ. 2) 'Ως ἐπίδρ., ἀντιθέτως (ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς ἀντικαταστάσεως κατά τινα ἐτυμολογικὴν σπουδὴν) Κέρκ.

